

Με πρωτοβουλίες & αποφάσεις

η Αυτοδιοίκηση στηρίζει τις τοπικές κοινωνίες

για την αντιμετώπιση της κρίσης

Ενίσχυση της Τοπικής Απασχόλησης Τοπική Βιώσιμη Ανάπτυξη Κοινωνική Αλληλεγγύη & Συνοχή

Το φετινό ετήσιο τακτικό συνέδριο της ΚΕΔΚΕ, το οποίο συνέρχεται από τις 26 έως 28 Νοεμβρίου στη Θεσσαλονίκη, βρίσκει και την Τοπική Αυτοδιοίκηση να στροβιλίζεται στη δίνη μιας εξαιρετικά δύσκολης παγκόσμιας και εσωτερικής οικονομικής πραγματικότητας.

Η διεθνής οικονομική θύελλα έφτασε και στη χώρα μας και η οικονομική ύφεση είναι προ των πυλών. Η χώρα μας βρίσκεται αντιμέτωπη με ένα νέο, άγνωστο και αβέβαιο σκηνικό.

Οι ερμηνείες και οι προβλέψεις για τα μελλούμενα αντιφάσκουν, αφού άλλοι ισχυρίζονται ότι η ελληνική οικονομία αντέχει, άλλοι ότι αν σώσουμε τις τράπεζες θα αντιμετωπιστούν και τα άλλα προβλήματα, άλλοι πως ακόμη δεν έχουμε δει τίποτε. Όλες οι εκτιμήσεις πάντως συγκλίνουν στην εκτίμηση ότι σίγουρα θα αυξηθεί η ανεργία για τη διετία 2009 - 10, πάνω από τη 9% κατά την Κομισιόν, γύρω στο 7% κατά Κυβέρνηση και ότι οι ρυθμοί ανάπτυξης θα φρενάρουν.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση, η οποία ήδη έχει καταγράψει συσσωρευμένα οικονομικά προβλήματα ετών και περιορισμένες αναπτυξιακές δυνατότητες, είναι από τους πρώτους που θα κληθεί να αντιμετωπίσει τις συνέπειες της οικονομικής κρίσης σε επίπεδο τοπικών κοινωνιών και των ιδίων των πολιτών. Το βέβαιο είναι πως θα κληθεί να αντιμετωπίσει τα ακόμη πιο έντονα κοινωνικά προβλήματα ανεργίας, φτώχειας. Και, ως η πλησιέστερη προς τον πολίτη αρχή, θα πρέπει να παρέμβει πιο συστηματικά, πιο προγραμματισμένα, πιο αποτελεσματικά για να αμβλύνει τις συνέπειες.

Άρα, λοιπόν, η ίδια η πραγματικότητα αλλάζει τα μέχρι τώρα δεδομένα για το φετινό συνέδριο της ΚΕΔΚΕ και επιβάλλει την αλλαγή της ατζέντας συζήτησης, θέτοντας ως ένα από τα κεντρικά θέματα συζήτησης την οικονομική κρίση.

Και το ζητούμενο, βέβαια, για την Τοπική Αυτοδιοίκηση δεν είναι να καταγράψει μόνο τις συνέπειές της.

Το κρίσιμο στοίχημα είναι να βρει άμεσες αλλά και μακροπρόθεσμες λύσεις, να καταθέσει προτάσεις διεξόδου από την κρίση.

Οι εκπρόσωποι των τριών αυτοδιοικητικών παρατάξεων που συμμετέχουν στο Δ.Σ. της ΚΕΔΚΕ καταθέτουν, λίγες μέρες πριν το συνέδριο τις πρώτες σκέψεις και εκτιμήσεις τους.

Το προλαμβάνειν προτιμότερο του θεραπεύειν

Τον Νικήτα Κακλιωάνη, πρόεδρο της ΚΕΔΚΕ

Το προλαμβάνειν είναι προτιμότερο του θεραπεύειν. Με γνώμονα τη συγκεκριμένη αρχή, η Τοπική Αυτοδιοίκηση αποδεικνύει για ακόμα μία φορά τη θεσμική της συνέπεια και την κοινωνική της ευαισθησία. Έτσι, στο ετήσιο συνέδριο της ΚΕΔΚΕ, θα είμαστε σε θέση να παρουσιάσουμε μια ολοκληρωμένη αναπτυξιακή πρόταση-αντίδοτο στις επηρεαζόμενες επιπτώσεις της παγκόσμια οικονομικής ύφεσης που χτυπούν και την πόρτα της χώρας μας. Το Επιχειρηματικό Πρόγραμμα που καταθέτουμε, λοιπόν, στόχο έχει να θωρακίσει την ίδια την Τοπική Αυτοδιοίκηση αλλά και να συνδράμει τη συνολική εθνική προσπάθεια για τη δημιουργία προοπτικών για την αντιμετώπιση της οικονομικής ύφεσης. Το εν λόγω πρόγραμμα, το οποίο εξειδικεύεται σε εννέα υποπρογράμματα που αφορούν τους κεντρικούς άξονες των πολιτικών που ασκούνται ήδη από τους δήμους της χώρας (επενδύσεις, απασχόληση, συγκοινωνία, οικονομικά και δάνεια, ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες, πολιτισμός), διασφαλίζει τη κοινωνική αλληλεγγύη και συνοχή, ενισχύει τη τοπική απασχόληση και στηρίζει τη βιώσιμη ανάπτυξη. Και επειδή οι καιροί είναι χαλεποί, επιλέξαμε για τη χρηματοδότηση του προγράμματος να μην επιβαρύνουμε την ούτως ή άλλως βεβαρυσμένη δημοσιονομική κατάσταση της χώρας και αναλαμβάνουμε να το χρηματοδοτήσουμε με δικούς μας

πόρους που προέρχονται είτε από θεσμοθετημένα έσοδα, είτε από δανεισμό. Για να πολλαπλασιάσουμε τις δυνατότητες του Προγράμματος θα χρησιμοποιήσουμε φυσικά, όπου είναι δυνατόν, κοινοτικούς και εθνικούς πόρους και προγράμματα.

Και αυτό που ουσιαστικά προσδοκούμε από το πρόγραμμα που καταθέτουμε είναι να κατορθώσουμε να καταστήσουμε την Τοπική Αυτοδιοίκηση μπροστάρη μιας ανθρωποκεντρικής ανάπτυξης για ολόκληρη τη χώρα. Έτσι, τονώνουμε τη τοπική οικονομία και απασχόληση, στοχεύουμε στο ξεπέρασμα της επενδυτικής «ανομβρίας» των ΟΤΑ, στην αύξηση των τοπικών δημοσίων επενδύσεων και στη δημιουργία προοπτικών για ανάκαμψη.

Παράλληλα, προβάλλουμε τα τοπικά συγκριτικά πλεονεκτήματα, εμπεδώνουμε τις αρχές της ενεργούς προστασίας και διαχείρισης του φυσικού περιβάλλοντος, υποστηρίζουμε τις κοινωνικές ομάδες που αδυνατούν να αντιμετωπίσουν τις επιπτώσεις της ύφεσης, δίνουμε τη δυνατότητα ένταξης των μικρών και απομονωμένων ΟΤΑ σε μια νέα αναπτυξιακή τροχιά, συντονίζουμε την προβολή του πολιτισμικού προϊόντος και τέλος συγκρατούμε τον κοινωνικό ιστό της χώρας αδιάρρηκτο, με την παραμονή του πληθυσμού σε περιοχές με ιδιαίτερα αναπτυξιακά προβλήματα.

Έτσι, προτείνοντας μια λύση βασισμένη στη διαφάνεια στη μακρόπνοη στρατηγική και όχι με κοντόφθαλμη ή καιροσκοπική στόχευση, δείχνουμε το δρόμο και τον τρόπο με τον οποίο τόσο η Τοπική Αυτοδιοίκηση όσο και ολόκληρη η χώρα μεσοπρόθεσμα μπορεί να βγει ακόμα και ωφελημένη από τη διεθνή οικονομική κρίση.

Συμμαχία με την Κοινωνία για την αντιμετώπιση της κρίσης

Του Πάνου Κουκουλόπουλου, μέλους του Δ.Σ. της ΚΕΔΚΕ, εκπρόσωπος του «Αυτοδιοικητικού Κινήματος»

Η διεθνής κρίση περνάει τώρα δειλά - δειλά και στην πραγματική οικονομία. Σ' ό,τι αφορά τη χώρα μας η απειλή της ύφεσης γίνεται πραγματικός εφιάλτης, που προστίθεται στην ήδη δεδομένη επιβράδυνση της εθνικής οικονομίας, αφού δύο χρόνια τώρα, οι τοπικές κοινωνίες βιώνουν ήδη έντονα προβλήματα:

Συγκεκριμένες κοινωνικές ομάδες, με πρώτους τους άνεργους και τους συνταξιούχους αδυνατούν να ανταπεξέλθουν στα στοιχειώδη.

Οι μικρομεσαίες εμπορικές και μεταποιητικές επιχειρήσεις δέχονται ασφυκτικές πιέσεις.

Οι δραστηριότητες στον κατασκευαστικό τομέα πέφτουν κατακόρυφα.

Ενώ στη δίνη της αβέβαιου μέλλοντος στροβιλίζονται και οι προνοιακές δομές των δήμων που στηρίζουν ευπαθείς ομάδες.

Μπροστά σ' αυτά τα δεδομένα τα πάντα παγκόσμια επανατοποθετούνται. Τα νεοφιλελεύθερα δόγματα καταρρέουν και επανέρχεται έντονα

στην πολιτική ατζέντα, τόσο από την Ευρωπαϊκή Ένωση όσο και από τη νέα ηγεσία των ΗΠΑ, ο ρόλος του κράτους ρυθμιστή.

Η χώρα μας, μπροστά σ' αυτόν το «παγκόσμιο κατακλυσμό» δείχνει να σπεύδει βραδέως, ενώ δεν έχει κανένα περιθώριο ούτε να παραβλέψει, ούτε να εφησυχάσει, ούτε, πολύ περισσότερο να φορτώσει τις συνέπειες της κρίσης, σ' αυτούς που δεν φέρουν καμία ευθύνη για τη δημιουργία της.

Πιστεύω λοιπόν ότι είναι ύψιστη προτεραιότητα για τη χώρα μας η άμεση αντιμετώπιση των οικονομικών προβλημάτων.

Όπως είναι επίσης προτεραιότητα να ξαναδοούμε σοβαρά το ρόλο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην άμβλυνση των συνεπειών της κρίσης και των ανισοτήτων, στην προώθηση της τοπικής απασχόλησης, στη στήριξη του κοινωνικού κράτους.

Είναι ανάγκη δηλαδή η Τοπική Αυτοδιοίκηση να διεκδικήσει και να κατακτήσει αυτόν το ρόλο, για αυτό και πρότευνα πέντε συγκεκριμένα άμεσα μέτρα:

- Το πάγωμα των δημοτικών τελών για το 2009,
- Την εφαρμογή επενδυτικού προγράμματος με έμφαση σε έργα τοπικής κλίμακας και δράσεις απασχόλησης,
- Τη διεύρυνση των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ

με δικαιούχους απευθείας τους δήμους,

- Το πάγωμα για το 2009 της παρακράτησης πόρων της Αυτοδιοίκησης για τον «ΘΗΣΕΑ», που θα δώσει ανάσα 600 εκ. ευρώ στους δήμους,

- Την ενεργοποίηση των οριζόντιων δράσεων του «ΘΗΣΕΑ» για την στήριξη των προνοιακών δομών και του προγράμματος «ΣΥΝ-ΚΟΙΝΩΝΙΑ». Είναι δηλαδή όσο ποτέ άλλοτε αναγκαίο η Τοπική Αυτοδιοίκηση να διαλέξει αν θα συμμαχήσει με την κοινωνία ή με τους άλλους.

Για αυτό είναι επίσης αναγκαίο η Αυτοδιοίκηση να κρατήσει ψηλά στην ατζέντα της την προοπτική της διοικητικής μεταρρύθμισης.

Ειδικά τώρα που η Κυβέρνηση την απέσυρε, όχι εξαιτίας της οικονομικής κρίσης, όσο γιατί η ίδια αποδείχτηκε ανέτοιμη αφού, ακόμη και πριν την διεθνή κρίση, δεν αξιόθηκε να καταθέσει τις προτάσεις της.

Με δυο λόγια δηλαδή δύο είναι τα ζητούμενα του Συνεδρίου μας.

Πρώτον, να εδραιωθεί η Συμμαχία της Αυτοδιοίκησης με την Κοινωνία για την αντιμετώπιση της κρίσης.

Δεύτερον, να μείνει ανοικτή η προοπτική για μια μεταρρύθμιση με πυρήνα της την Αποκέντρωση με Αυτοδιοίκηση.

Η απαίτηση για ισχυρούς δήμους παραμένει

Του Θεόδωρου Γκοτσόπουλου, μέλους του Δ.Σ. της ΚΕΔΚΕ και εκπρόσωπος της «Αυτοδιοικητικής Πρωτοβουλίας»

Η Κυβέρνηση ανέκρουσε πρύμνα. Αφού καλλιέργησε προσδοκίες για επικείμενες μεγάλες αλλαγές στην Αυτοδιοίκηση, στη συνέχεια τις περιόρισε σε απλές συνενώσεις μεταξύ δήμων και νομαρχιών και τελικά εγκατέλειψε την οποιαδήποτε προσπάθεια Διοικητικής Μεταρρύθμισης.

Το πολιτικό κόστος και οι οικονομικές δυσκολίες του εγχειρήματος, κυρίως όμως η έλλειψη καθαρών θέσεων και σαφών στοχεύσεων από την Κυβέρνηση παρέπεμψε στις καλές δυνάμεις το σημαντικό αυτό ζήτημα.

Αν όμως η κεντρική εξουσία έκανε πίσω, το θέμα της λειτουργίας της Τοπικής Αυτοδιοίκησης συνολικά, των δήμων ειδικότερα, παραμένει οξυμένο

και περιμένει άμεσα απαντήσεις.

Σήμερα, που ως φαίνεται η οικονομική κρίση θα δημιουργήσει παρατεταμένες και σημαντικές αναταράξεις όχι μόνο στην οικονομία με δραματικές συνέπειες για τα μεσαία και χαμηλόμισθα κοινωνικά στρώματα, αλλά και στο πολιτικό και διοικητικό σύστημα της χώρας, η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί και πρέπει να παίξει σημαντικό ρόλο, οφείλει να είναι παρούσα.

Πρώτες άμεσες προτάσεις, που και τις συνέπειες της κρίσης θα αντιμετωπίζουν και το ρόλο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης θα αναβαθμίζουν, προοπτικά είναι:

1. Επέκταση του κοινωνικού ρόλου των ΟΤΑ, που σημαίνει κυρίως διασφάλιση απρόσκοπτης λειτουργίας όλων των δομών πρόνοιας, υλοποίηση προγραμμάτων καταπολέμησης της ανεργίας σε συνεργασία με τον ΟΑΕΔ, έργα με απεισαστία από τους ΟΤΑ με απασχόληση νέου εργατικού δυναμικού.

2. Επενδυτική δραστηριότητα. Αύξηση του ΠΔΕ

που αφορά τα συγχρηματοδοτούμενα έργα, ιδιαίτερα αυτά που προορίζονται για τους δήμους, συνεχής καταβολή του συνόλου του «ΘΗΣΕΑ», που δεν έχει απορροφηθεί εντός του 2009 -περίπου 2 δις συνολικά - και φυσικά καμία παρακράτηση τη χρονιά αυτή.

3. Ριζική αλλαγή στη λειτουργία του ΤΠΔ, που πέραν της γενναίας πτώσης των επιτοκίων, θα πρέπει να ενισχυθεί η συμμετοχή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στη λειτουργία του.

4. Η μελέτη και η δημιουργία Δημοτικής Τράπεζας με αποκλειστικό σκοπό την ενίσχυση της κοινωνικής και επενδυτικής δραστηριότητας των ΟΤΑ.

Βέβαια σε καμία περίπτωση δε πρέπει να υποχωρήσουμε από τις πάγιες διεκδικήσεις μας για τα αυξημένα οικονομικά προβλήματα που αφορούν τη λειτουργία μας.

Η θεσμική μεταρρύθμιση μπορεί να αναβλήθηκε για μετά τις βουλευτικές εκλογές, όμως η ανάγκη για άμεσες και ριζικές αλλαγές στην Τοπική Αυτοδιοίκηση παραμένει. Ας μη το ξεχνάμε.

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της ΤΑ για την αντιμετώπιση της ύφεσης

Ολοκληρωμένη αναπτυξιακή πρόταση με την οποία η Τοπική Αυτοδιοίκηση της χώρας θα θωρακιστεί η ίδια αλλά και θα συμβάλει στη συνολική εθνική προσπάθεια για τη δημιουργία κατάλληλων προοπτικών για την αντιμετώπιση της οικονομικής ύφεσης, που κτυπά ήδη την πόρτα της ελληνικής οικονομίας, καταθέτει η Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδας στο ετήσιο τακτικό συνέδριό της για συζήτηση και λήψη σχετικών αποφάσεων, που θα αποτελέσουν και το νέο διεκδικητικό πλαίσιο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης της χώρας.

Η πρόταση έχει τη μορφή ενός Επιχειρησιακού Προγράμματος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, το οποίο εξειδικεύεται σε εννέα υποπρογράμματα, που αφορούν τους κεντρικούς άξονες των πολιτικών που ασκούνται ήδη από τους δήμους της χώρας και εν πολλοίς στοχεύει: Πρώτον, στη διασφάλιση της κοινωνικής αλληλεγγύης και συνοχής, δεύτερον, στην ενίσχυση της τοπικής απασχόλησης και στη στήριξη της βιώσιμης ανάπτυξης.

«Η ύφεση, όπως τονίζεται στην εισαγωγή του Προγράμματος, αναμένεται να έχει ασύμμετρες επιπτώσεις τόσο σε τομεακό όσο και σε χωρικό επίπεδο. Είναι φανερό ότι τομείς και περιοχές με αναπτυξιακό έλλειμμα θα αντιμετωπίσουν περισσότερα προβλήματα. Σε μία οικονομία όπως η Ελληνική που ο παραγωγικός της ιστός παρουσιάζει μεγάλη χωρική συγκέντρωση, οι αναμενόμενες επιπτώσεις θα πρέπει να έχουν και έντονα τοπικά χαρακτηριστικά με κίνδυνο να διαρρήξουν την όποια χωρική-κοινωνική συνοχή της χώρας».

Για την αντιμετώπιση της ύφεσης και τη δημιουργία προοπτικών για το ξεπέρασμά της, η Αυτοδιοίκηση θεωρεί ότι απαιτεί άμεση και στοχευμένη λύση, τέτοια που θα υποστηρίξει περιοχές και κοινωνικές ομάδες «υψηλού κινδύνου», και θα έχει τα εξής χαρακτηριστικά:

- να μην είναι επιδοματική αλλά να δίνει προοπτικές ανάπτυξης, να θέτει δηλαδή τις βάσεις για ανάπτυξη και πέραν της εποχής της ύφεσης,

- να μην είναι ευκαιριακή και βραχυχρόνια, αλλά προγραμματισμένη, στοχευμένη, για όσο διαρκέσει η ύφεση και όσο χρειαστεί για την

- ανάκαμψη της τοπικής οικονομίας-κοινωνίας, να δημιουργεί πολλαπλασιαστικά φαινόμενα ώστε να λειτουργήσει ως αναπτυξιακό ε-φακτήριο,

- να προβάλλει και να αξιοποιήσει τα τοπικά συγκριτικά πλεονεκτήματα,

- να έχει μορφή ολοκληρωμένης πρότασης που θα καλύπτει όλους τους τομείς και θα βελτιώνει την ποιότητα ζωής των πολιτών.

«Είναι φανερό, σημειώνεται, ότι με βάση τα παραπάνω χαρακτηριστικά η εξουσία που θα μπορούσε να αναλάβει αποτελεσματικότερα τις παραπάνω παρεμβάσεις είναι η πλησιέστερη στον πολίτη. Επιπρόσθετα η Τοπική Αυτοδιοίκηση είναι αυτή που γνωρίζει καλύτερα από οποιονδήποτε άλλον τα τοπικά προβλήματα και τις ιδιαιτερότητες αλλά και τα τοπικά συγκριτικά πλεονεκτήματα και προοπτικές».

Εννέα υποπρογράμματα

Το «Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για την αντιμετώπιση της ύφεσης» αποτελείται από τα εξής εννέα υποπρογράμματα:

1. Ειδικό Επενδυτικό Πρόγραμμα για τους Δήμους
2. Πρόγραμμα Τόνωσης της Τοπικής Απασχόλησης και Ανάπτυξης
3. Πρόγραμμα «ΣΥΝ-ΚΟΙΝΩΝΙΑ»
4. Πρόγραμμα «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ»
5. Πρόγραμμα εξασφάλισης της απρόσκοπτης λειτουργίας των κοινωνικών δομών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης
6. Πρόγραμμα Υποστήριξης Μικρών Δήμων για την ωρίμανση των έργων τους

7. Ειδικό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Τοπική Αυτοδιοίκηση και Πολιτισμός

8. Επιχειρησιακό πρόγραμμα Τοπική Αυτοδιοίκηση και προστατευόμενες περιοχές

9. Δανειακή εξυπηρέτηση των ΟΤΑ

Χρηματοδότηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος

Το «Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για την αντιμετώπιση της ύφεσης» προσπαθεί να αξιοποιήσει όλες τις πιθανές χρηματοδοτικές πηγές.

Αναγνωρίζει το μεγάλο δημοσιονομικό βάρος της χώρας και δεν επιδιώκει να το επιβαρύνει. «Για το λόγο αυτό, αυτές τις ώρες ευθύνης, η Τοπική Αυτοδιοίκηση αναλαμβάνει να το χρηματοδοτήσει από δικούς της πόρους που προέρχονται είτε από θεσμοθετημένα έσοδα, είτε από δανεισμό. Για να πολλαπλασιάσει τις δυνατότητες του Προγράμματος θα χρησιμοποιήσει φυσικά, όπου είναι δυνατόν, κοινοτικούς και εθνικούς πόρους και προγράμματα».

Αναμενόμενα αποτελέσματα

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα από την εφαρμογή του Επιχειρησιακού Προγράμματος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για την αντιμετώπιση της ύφεσης» είναι πολλαπλά. Σε συνδυασμό με την αναμόρφωση και καλύτερη αξιοποίηση του προγράμματος «ΘΗΣΕΑΣ», αλλά και με την αξιοποίηση των προγραμμάτων και έργων του ΕΣΠΑ που αφορούν την Τοπική Αυτοδιοίκηση, μπορούν να συμβάλλουν καθοριστικά στην ανάκαμψη των συνεπειών της ύφεσης. Βραχυπρόθεσμα να συνεισφέρουν στην άμβλυνση της επενδυτικής και αναπτυξιακής απραξίας, ιδιαίτερα των μικρών δήμων και να δρομολογήσουν μια προγραμματισμένη, σχεδιασμένη και αποτελεσματική αναπτυξιακή πορεία. Στις νέες συνθήκες που έχουν διαμορφωθεί, αυτό θα είναι το μεγάλο στοίχημα για την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΕΔΚΕ - ΟΑΕΔ

Τοπική Απασχόληση και ανάπτυξη

Ενα από τα εννιά υποπρογράμματα που περιλαμβάνεται στο «Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ΚΕΔΚΕ -ΟΑΕΔ» αφορά στην τόνωση και ενίσχυση της Τοπικής Απασχόλησης, με ιδιαίτερη στόχευση στις ευάλωτες κοινωνικά ομάδες και τις φθίνουσες περιοχές.

Η αναγκαιότητα του Προγράμματος

Η αναγκαιότητα υλοποίησης αυτού του υποπρογράμματος πηγάζει από τα εξής δεδομένα:

- Η χρηματοπιστωτική κρίση και η ύφεση που κτυπάει την πόρτα μας αναμένεται να δημιουργήσει ιδιαίτερα προβλήματα στον παραγωγικό και κοινωνικό ιστό της χώρας. Πριν ακόμα δεχθούμε, ως χώρα, τις επιπτώσεις της ύφεσης, η χωρική συνοχή της πλήττεται με τη δημιουργία «μαύρων τρυπών» στην οικονομική της γεωγραφία, λόγω της αποβιομηχάνισης και του περιορισμού των θέσεων εργασίας.
- Παράλληλα, η ελληνική επαρχία τα τελευταία έξι χρόνια υποφέρει από επενδυτική ανομβρία. Οι ΟΤΑ όχι μόνο αδυνατούν να αναλάβουν μεγάλες επενδυτικές πρωτοβουλίες αλλά, σε πολλές περιπτώσεις, δε μπορούν να συντηρήσουν και τις πολεοδομικές ή κοινωνικές τους υποδομές.

Οι λύσεις πρέπει να συνδεθούν με την τοπική ανάπτυξη

Οι λύσεις και τα μέτρα που θα ληφθούν θα πρέπει να είναι άμεσα, χωρίς γραφειοκρατικές διαδικασίες και χρονοτριβές και κυρίως να τα απολαύσουν οι πληγέντες. Για να επιτευχθεί η επιθυμητή αποτελεσματικότητα θα πρέπει να υπάρξει ευελιξία και γνώση τόσο του αντικείμενου όσο και των τοπικών ιδιομορφιών. Οι λύσεις και τα μέτρα δε θα πρέπει να στοχεύουν απλώς στη βραχυχρόνια ανακούφιση των πληγέντων αλλά να συνδεθούν με τέτοιο τρόπο με την τοπική ανάπτυξη ώστε να έχουν διάρκεια και κυρίως να παράγουν πολλαπλασιαστικά φαινόμενα που μπορούν να αποβούν εφελκυστικό για το ξεπέρασμα της ύφεσης και κρίσης.

Κοινό πρόγραμμα δήμων και ΟΑΕΔ

Για τους παραπάνω λόγους προτείνεται η υλοποίηση ενός κοινού επιχειρησιακού προγράμ-

ματος μεταξύ της ΚΕΔΚΕ και του ΟΑΕΔ. Ο στόχος είναι η τόνωση της απασχόλησης αλλά και της τοπικής ανάπτυξης με την παροχή κινήτρων δημιουργίας θέσεων απασχόλησης στη συντήρηση και επισκευή δημοτικών υποδομών και στη δημιουργία προϋποθέσεων για βιώσιμη τοπική ανάπτυξη.

Φθίνουσες περιοχές και ευάλωτες κοινωνικές ομάδες οι στόχοι

Προτεραιότητα ένταξης στις παρεμβάσεις αυτές θα έχουν οι φθίνουσες περιοχές της χώρας, που αντιμετωπίζουν προβλήματα αποβιομηχάνισης, έχουν υψηλό δείκτη ανεργίας. Επίσης οι περιοχές που αντιμετωπίζουν έντονα προβλήματα εποχικότητας στην τοπική απασχόληση, κυρίως αγροτικές περιοχές. Σε ότι αφορά τις κοινωνικές ομάδες, προτεραιότητα θα έχουν οι μακροχρόνια άνεργοι και οι άνεργοι άνω των 45 ετών.

Έργα που μπορούν να ενταχθούν στο Πρόγραμμα

Στο Πρόγραμμα θα μπορούσαν να ενταχθούν δημοτικά έργα, που συναντώνται στο τεχνικό πρόγραμμα όλων των δήμων της χώρας. Δηλαδή έργα που αφορούν: τη συντήρηση και επισκευή δικτύων ύδρευσης- αποχέτευσης, την αποκατάσταση ΧΑΔΑ, τον εμπλουτισμό του υδροφόρου ορίζοντα (με τη δημιουργία μικρών και ευέλικτων φραγμάτων που συγκρατούν το νερό και εμπλουτίζουν τους υδροφόρους ορίζοντες), την πρόληψη και αποκατάσταση φυσικών καταστροφών (αποψίλωση, δημιουργία αντιτυρικών ζωνών, εκεί που δεν μπορεί να γίνει φυσική αναγέννηση, αναδάσωση), τη συντήρηση επισκευή κοινωνικών υποδομών (βρεφονηπιακοί σταθμοί, αθλητικά κέντρα), τη

συντήρηση και επισκευή κοινόχρηστων χώρων (πάρκα, πλατείες, παιδικές χαρές, πεζόδρομοι, πεζοδρόμια).

Χρηματοδότηση των προγραμμάτων

Η χρηματοδότηση των σχετικών προγραμμάτων γίνεται από τον ΟΑΕΔ κατά 65% περίπου. Υπενθυμίζεται ότι η υπουργός Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας Φάνη Πάλλη -Πετραλιά πρόσφατα είχε τη χρηματοδότηση 50.000 θέσεων εργασίας.

Σε ό,τι αφορά τη συμμετοχή των ΟΤΑ, προτείνεται να καλυφθεί από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.

Εναλλακτικά σενάρια χρηματοδότησης της ίδιας συμμετοχής της ΤΑ στο πρόγραμμα

Για περίπου 25.000 θέσεις πλήρους απασχόλησης θα απαιτηθούν 100 εκ. € ετησίως, ως ίδια συμμετοχή -35%- της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Για εξασφάλιση των πόρων αυτών στην περίπτωση που δεν εξευρεθούν κατευθείαν από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, θα μπορούσε να γίνει χρήση των εξής εναλλακτικών λύσεων:

- Πρώτον, να είναι μέρος από την ετήσια κατανομή των Παρακρατηθέντων πόρων της Αυτοδιοίκησης παρελθόντων οικονομικών ετών, που αναμένεται να αποδοθούν στην Τοπική Αυτοδιοίκηση από το 2009.
- Δεύτερον, να είναι μέρος της ΣΑΤΑ. Θα μπορούσε δηλαδή να γίνει μία ειδική κατανομή μέσω ΣΑΤΑ.
- Τρίτον, για το 2009 το Πρόγραμμα να χρηματοδοτηθεί από τις οριζόντιες δράσεις του «ΘΗΣΕΑ». Στην περίπτωση που γίνει δεκτή η πρόταση της ΚΕΔΚΕ για μεταφορά της παρακράτησης της συμμετοχής της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στον «ΘΗΣΕΑ» του 2009, στο 2010 και 2011, τα δύο αυτά έτη και με βάση την πρόβλεψη ότι ο «ΘΗΣΕΑΣ» δεν θα απορροφήσει τον προϋπολογισμό του, η χρηματοδότηση του προγράμματος να γίνει μέσω του «ΘΗΣΕΑ».

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Ιδιαίτερη στήριξη δήμων που μένουν εκτός ΚΠΣ

Πρόταση διεξόδου στην επενδυτική απραξία των ΟΤΑ αποτελεί το Επενδυτικό Πρόγραμμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης, που είναι ένα από τα υποπρογράμματα του Επιχειρησιακού Προγράμματος για την αντιμετώπιση της ύφεσης. Η ΚΕΔΚΕ έχει καταθέσει και σε προγενέστερο χρόνο παρόμοια πρόταση, για την εφαρμογή ειδικού προγράμματος επενδύσεων προκειμένου να αμβλυνθούν οι επενδυτικές και αναπτυξιακές ανισότητες στους μικρούς πληθυσμιακά δήμους.

Τώρα λοιπόν, που η οικονομική ύφεση είναι ήδη προ των πυλών, προτείνεται η θέσπιση του ειδικού Επενδυτικού Προγράμματος, το οποίο μπορεί να μετατραπεί σε σημαντικό αναπτυξιακό εργαλείο για την τοπική ανάπτυξη.

Το Πρόγραμμα θα ανήκει αποκλειστικά στην Τοπική Αυτοδιοίκηση και η διαχείρισή του θα γίνει από την ΚΕΔΚΕ.

Τελικοί δικαιούχοι θα είναι το σύνολο των δήμων και κοινοτήτων της χώρας, θα υπάρξει όμως ιδιαίτερη προνομή σε αυτούς τους ΟΤΑ που έχουν ουσιαστικά αποκλειστεί από τα προγράμματα του Γ' ΚΠΣ, ενώ προδιαγράφεται να έχουν μικρές έως μηδενικές δυνατότητες αξιοποίησης των προγραμμάτων και των δράσεων της νέας προγραμματικής περιόδου, του ΕΣΠΑ 2007-2013.

Κυρίως σ' αυτήν την κατηγορία ανήκουν οι μικροί Καποδιστριακοί δήμοι και οι κοινότητες, οι οποίοι εκτός του αποκλεισμού τους από τα Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης, παρου-

σιάζουν τα μεγαλύτερα προβλήματα στην αξιοποίηση του προγράμματος «ΘΗΣΕΑΣ».

Στόχος του προγράμματος είναι η χρηματοδότηση τοπικών αναπτυξιακών προγραμμάτων σε συγκεκριμένους τομείς - που αναμένεται να καθοριστούν - τέτοιους που να συμβάλουν στην αποτελεσματική αντιμετώπιση της ύφεσης και την τόνωση των τοπικών αγορών.

Η χρηματοδότηση του Προγράμματος προτείνεται να γίνει με έσοδα που θα προέλθουν από τη δέσμευση τριών θεσμοθετημένων πόρων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, δηλαδή τα έσοδα από το φόρο ζύθου, των τελών διαφήμισης και του Τέλους Ακίνητης Περιουσίας (ΤΑΠ). Σημειώνεται ότι τα έσοδα αυτών των τριών πόρων για το 2008, ανήλθαν στα 63 εκ.ευρώ. Η δέσμευση αυτών των τριών πόρων προτείνεται να έχει διάρκεια μία 25ετία. Το σύνολο των εσόδων αυτών να αποτελέσουν την κρίσιμη μάζα για δανεισμό από χρηματοπιστωτικό οργανισμό. Το δάνειο θα χρηματοδοτήσει το Πρόγραμμα και η αποπληρωμή του θα γίνει

στη διάρκεια των είκοσι πέντε ετών.

Η διάρκεια του Προγράμματος θα είναι πενταετής, ήτοι από το 2009- 2014, και ο προϋπολογισμός του υπολογίζεται να ανέλθει στο 1,5 δις ευρώ.

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα και οφέλη από την υλοποίηση αυτού του Επενδυτικού Προγράμματος θα είναι πολλαπλά:

- Θα υπάρξει επενδυτική διέξοδος στην επενδυτική απραξία των ΟΤΑ.
- Θα αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά οι επιπτώσεις της ύφεσης και θα τονωθούν οι τοπικές αγορές.
- Θα διασφαλιστεί διαφάνεια στη διαχείριση των πόρων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης από τους ΟΤΑ.
- Θα καθοριστούν διαφανείς διαδικασίες για το σύνολο του Προγράμματος.
- Θα υπάρξει ευελιξία και αποτελεσματικότητα.
- Θα μπορεί να γίνει συγκριτική αξιολόγηση του προγράμματος που θα διαχειριστεί η Τοπική Αυτοδιοίκηση με ανάλογα προγράμματα που διαχειρίστηκε το κεντρικό κράτος.
- Θα διασφαλιστεί η αναδιανομή και θα αναβαπτιστεί η αλληλεγγύη μεταξύ των ΟΤΑ. Πάντως, όπως επισημαίνεται και στο Πρόγραμμα, σε κάθε περίπτωση η εφαρμογή του Επενδυτικού Προγράμματος δε σημαίνει επ' ουδενί ότι οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης θα σταματήσουν να διεκδικούν την αποτελεσματική και διαφανή διαχείριση του Προγράμματος «ΘΗΣΕΑΣ», τη γενναία χρηματοδότηση της ΣΑΤΑ, ή τη θεσμοθέτηση υποστηρικτικών μηχανισμών σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο.

ΔΑΝΕΙΑΚΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΤΩΝ ΟΤΑ

Επενδυτικά δάνεια με εγγύηση του Δημοσίου

Στο πακέτο των προτάσεων που περιλαμβάνονται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα για την αντιμετώπιση της ύφεσης περιλαμβάνεται και αυτή για τη δανειακή εξυπηρέτηση των ΟΤΑ. Συγκεκριμένα προτείνεται:

Πρώτον, να υπάρξει εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου σε δάνεια των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης που αφορούν επενδύσεις.

Δεύτερον, να επιχορηγείται το επιτόκιο για απαλλοτριώσεις.

Η χρηματοδότηση των προτάσεων αυτών, θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο του Νόμου για την ενίσχυση της ρευστότητας της οικονομίας.

Πρόγραμμα υποστήριξης μικρών δήμων στην ωρίμανση των έργων

Οι μικροί πληθυσμιακά ΟΤΑ της χώρας, που αριθμούν περί τους 900, είναι αυτοί που συγκεντρώνουν όλες τις προϋποθέσεις να εισπράξουν με μεγαλύτερη ένταση τις συνέπειες της οικονομικής κρίσης, δεδομένου ότι δεν διαθέτουν ούτε την τεχνική υποστήριξη, ούτε και το κατάλληλο στελεχικό δυναμικό προκειμένου να αξιοποιήσουν τα οποιαδήποτε μέτρα ανακούφισης.

Παράλληλα οι μικροί δήμοι είναι αυτοί που ήδη έχουν μείνει εκτός προγραμμάτων του Γ΄ ΚΠΣ, ενώ από την άλλη η απορροφητικότητα των προγραμμάτων παραμένει σε χαμηλά επίπεδα. Αν, λοιπόν, δε ληφθούν τώρα ειδικά μέτρα στήριξης, κινδυνεύουν να μείνουν και εκτός των προγραμμάτων της νέας προγραμματικής περιόδου 2007-2013, αφού με την επιχειρησιακή ικανότητα που διαθέτουν, αδυνατούν να υποστηρίξουν ακόμη και τις προσυμβατικές διαδικασίες.

Για οποιοδήποτε βήμα επιχειρήσουν προς αυτήν την κατεύθυνση είναι υποχρεωμένοι τις διαδικασίες, τουλάχιστον της ωρίμανσης των προτάσεών τους, να τις αναθέτουν σε ιδιώτες. Το κόστος όμως είναι υπέρογκο για τα οικονομικά τους δεδομένα με αποτέλεσμα είτε να καθλώνονται στην απραξία, είτε, όταν το επιχειρήσουν, να δρομολογούν έργα μικρών αναπτυξιακών μεγεθών.

Η ΚΕΔΚΕ, λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω δεδομένα καταθέτει πρόταση προγράμματος

που αφορά ειδικά τους μικρούς δήμους της χώρας, με την οποία θα ανοίξουν οι δυνατότητες αξιοποίησης αναπτυξιακών προγραμμάτων, μέσω του «ΘΗΣΕΑ», του ΕΣΠΑ ή άλλων εθνικών και κοινοτικών προγραμμάτων. Ειδικότερα, η πρόταση της ΚΕΔΚΕ στοχεύει στο να μπορέσουν οι μικροί ΟΤΑ να διεκδικήσουν την ένταξη έργων τους στο ΕΣΠΑ, αλλά και να εντείνουν την απορροφητικότητά τους σε άλλα κοινοτικά και εθνικά προγράμματα. Το αντικείμενο του προγράμματος αφορά αποκλειστικά την εκπόνηση μελετών ωρίμανσης για κοινοτικά ή εθνικά προγράμματα έργων των μικρών δήμων.

Δικαιούχοι να είναι όλοι οι Δήμοι της χώρας που δεν μπορούν να συγκροτήσουν και να λειτουργήσουν τεχνική ή οικονομική υπηρεσία και άρα δεν θα μπορέσουν να είναι τελικοί δικαιούχοι των προγραμμάτων και των δράσεων του ΕΣΠΑ.

Η διάρκεια του εφαρμογής του προγράμματος ορίζεται για το κρίσιμο διάστημα μεταξύ της 1

Ιανουαρίου του 2009 μέχρι δύο έτη πριν από τη λήξη του ΕΣΠΑ.

Το συνολικό κόστος ενός τέτοιου εγχειρήματος υπολογίζεται στο ποσό των 60 εκ. ευρώ. Η χρηματοδότηση του προγράμματος αυτού προτείνεται να γίνει μέσω του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και να κατανεμηθεί στους μικρούς Δήμους ως ΣΑΤΑ.

Η εκτίμηση είναι ότι με την υλοποίηση αυτού του προγράμματος υποστήριξης των μικρών δήμων τα οφέλη θα είναι πολλαπλάσια του κόστους. Καταρχήν υπολογίζεται ότι μελέτες που θα εκπονηθούν αναμένεται να υποστηρίξουν επενδύσεις δεκαπλάσιες της χρηματοδότησης, δηλαδή περί τα 600 εκ. ευρώ.

Επιπλέον με τη χρηματοδότηση των μελετών ωρίμανσης των έργων θα δοθεί μεγάλη χρηματοδοτική ανάσα στην τοπική οικονομία, σε όλο το τοπικό παραγωγικό δυναμικό, τα μελετητικά γραφεία, τους κατασκευαστές, τους ίδιους τους εργαζόμενους.

Τρίτο, και σημαντικότερο, θα συμβάλει στην άμβλυνση των περιφερειακών ανισοτήτων, κυρίως των άνισων ευκαιριών που είναι σήμερα δεδομένες μεταξύ των «μεγάλων» και των «μικρών» ΟΤΑ.

Σε κάθε περίπτωση θα είναι μια ανάσα για τους δήμους - πόλεις μικρού και μεσαίου μεγέθους, που θα συμβάλει στην σταθεροποίηση της βιωσιμότητάς τους, στη δυνατότητα παροχής ικανοποιητικών υπηρεσιών στους πολίτες και αναπτυξιακών παρεμβάσεων στις ίδιες τις πόλεις, στην αξιοποίηση του ενδογενούς δυναμικού, στην προστασία του αστικού, αγροτικού και φυσικού περιβάλλοντος και τελικά στη συγκράτηση του πληθυσμού στην ύπαιθρο σε μια δύσκολη οικονομικά περίοδο.

Παράμετροι εξαιρετικά αναγκαίοι για την αντιμετώπιση της επερχόμενης οικονομικής ύφεσης και με δεδομένο ότι οι αλλαγές που θα επέφερε η διοικητική μεταρρύθμιση μετατίθενται για το μέλλον.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Τ.Α. ΓΙΑ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

Αναλαμβάνουν δράσεις οι Δήμοι σε συνεργασία με ΜΚΟ και ΑΕΙ

Δεν είναι τυχαίο ότι, σύμφωνα με τη διεθνή εμπειρία, σε όλες τις αποτελεσματικές μορφές διαχείρισης περιοχών «Natura» οι ΟΤΑ παίζουν πρωταγωνιστικό ρόλο.

Η δημιουργία των προστατευόμενων περιοχών, πολλές φορές στο παρελθόν, έχει δημιουργήσει τοπικές αντιδράσεις. Οφείλονται στο γεγονός ότι η περιβαλλοντική προστασία δεν συνδέθηκε με την τοπική κοινωνία, δεν εξηγήθηκαν επαρκώς τα οφέλη και κυρίως η ώθηση που μπορεί να δώσει στην τοπική βιώσιμη ανάπτυξη.

Οι προστατευόμενες περιοχές μπορούν να ταξινομηθούν σε δύο κατηγορίες: α) σε αυτές που έχουν ήδη ενταχθεί σε φορείς διαχείρισης και β) σε όλες τις υπόλοιπες.

Για την πρώτη κατηγορία υπάρχει σαφής χρηματοδότηση από το Γ ΚΠΣ και σχετική πρόβλεψη χρηματοδότησης στο ΕΣΠΑ. Οι περιοχές αυτές, αναμφίβολο οικολογικής σημασίας, καλύπτουν μόλις λίγο παραπάνω από το 10% του συνόλου των προστατευόμενων περιοχών της χώρας.

Στόχος του Επιχειρησιακού Προγράμματος

Για όλες τις υπόλοιπες προστατευόμενες περιοχές, οι οποίες δεν έχουν ενταχθεί σε φορείς διαχείρισης, προτείνεται να δημιουργηθεί ένα ειδικό επιχειρησιακό πρόγραμμα.

Στόχος του προγράμματος θα είναι η προστασία των περιοχών «Natura» να γίνει κτήμα και αντικείμενο όλου του τοπικού πληθυσμού.

Οι προστατευόμενες περιοχές να αποτελέσουν σημαντικούς πόλους ανάπτυξης αλλά και διάχυσης της καινοτομίας. Στην υλοποίηση αυτής της πολιτικής σημαντικό ρόλο έχει να παίξει η συνεργασία των ΟΤΑ, με τις περιβαλλοντικές Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις και τα ΑΕΙ. Με βάση τα παραπάνω είναι φανερό ότι για να μπορέσει να είναι αποτελεσματική οποιαδήποτε πολιτική σχετική με τις προστατευόμενες περιοχές θα πρέπει να βασίζεται σε αρχές όπως η διαφάνεια, η αποκέντρωση και η συμμετοχή.

Η διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών αποτελεί κομβικό σημείο της περιβαλλοντικής πολιτικής.

Στην Ελλάδα, με την μεγάλη βιοποικιλότητα, οι περιοχές «Natura» καλύπτουν το 20% περίπου της συνολικής έκτασης της χώρας. Οι περιοχές αυτές είναι διάσπαρτες σε όλη την Ελληνική επικράτεια με σημαντικές ιδιαιτερότητες και ιδιομορφίες. Οι πολιτικές περιβαλλοντικής προστασίας, για να είναι αποτελεσματικές, θα πρέπει να προωθούν την καλύτερη έκφραση των τοπικών αναγκών και την αντιμετώπιση των τοπικών ιδιαιτεροτήτων.

Οι άξονες του Προγράμματος

Το προτεινόμενο Πρόγραμμα θα έχει τέσσερις βασικούς άξονες:

- 1) Ενημέρωση- ευαισθητοποίηση,
- 2) Παρακολούθηση υπό προστασία πληθυσμών, αποκατάσταση, αναβάθμιση,
- 3) Υιοθεσία περιοχών, επιτήρηση, πρόληψη, φύλαξη,
- 4) Προώθηση της τοπικής βιώσιμης ανάπτυξης.

Τελικοί δικαιούχοι

Τελικοί δικαιούχοι του Προγράμματος θα είναι οι ΟΤΑ, στα διοικητικά όρια των οποίων υπάρχουν προστατευόμενες περιοχές, που δεν έχουν ενταχθεί σε φορείς διαχείρισης.

Τονίζεται ότι ο αριθμός των ΟΤΑ εντός των διοικητικών ορίων των οποίων υπάρχουν προστατευόμενες περιοχές ανέρχεται στους 612.

Δράσεις του Προγράμματος

- Ενημέρωση - ευαισθητοποίηση, η οποία μπορεί να περιλαμβάνει εκδόσεις φυλλαδίων, εντύπων, αφισών, δημιουργία ημερίδων, περιπτέρων, κέντρων ενημέρωσης, ενημερώσεις στα

σχολεία, διαγωνισμούς σχολικής περιβαλλοντικής εφημερίδας ή έκθεσης με θέμα την προστασία των περιοχών. Η δράση αυτή θα καλύπτει το 10% του συνολικού προϋπολογισμού

- Παρακολούθηση (monitoring), αποκατάσταση, αναβάθμιση. Δηλαδή καταγραφή πληθυσμών, αποτύπωση βιοποικιλότητας, καθαρισμός και διατήρηση περιοχών, ήπιες παρεμβάσεις αποκατάστασης και αναβάθμισης.

Η δράση αυτή θα καλύπτει το 30% του συνολικού προϋπολογισμού

- Υιοθεσία περιοχών, επιτήρηση, πρόληψη, φύλαξη.

- Ενεργοποίηση εθελοντών, δασοπροστασία. Η δράση αυτή θα καλύπτει το 30% του συνολικού προϋπολογισμού.

- Προώθηση της τοπικής βιώσιμης ανάπτυξης. Περιλαμβάνει τη δημιουργία γραφείου ενημέρωσης για κοινοτικά και άλλα προγράμματα σχετικά με τη βιώσιμη ανάπτυξη. Υποστηρικτικές δράσεις σε επιχειρηματικές πρωτοβουλίες που σχετίζονται με τις προστατευόμενες περιοχές (οικολογική πιστοποίηση, προώθηση βιολογικών καλλιεργειών- προϊόντων, πράσινο «Επιχειρείν») και δημιουργία δικτύου ανταλλαγής τεχνογνωσίας στη διαχείριση μορφών βιώσιμης ανάπτυξης.

Η δράση αυτή θα καλύπτει το 30% του συνολικού προϋπολογισμού.

Προϋπόθεση για την υλοποίηση

Σημειώνεται ότι οι ΟΤΑ που θα ενταχθούν στο πρόγραμμα θα πρέπει να καλύπτουν το σύνολο των δράσεων με τη διάρθρωση του προϋπολογισμού τους όπως παραπάνω αναφέρεται.

Χρηματοδότηση του Προγράμματος

Το πρόγραμμα θα είναι συνολικού ύψους 10 εκ. €. Η χρηματοδότηση του θα προέρχεται από τα σχετικά κονδύλια του ΕΤΕΡΠΣ.

Διάρκεια

Το πρόγραμμα θα είναι διετές, Μάρτιος 2009-Μάρτιος 2011.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΔΟΜΕΣ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Η Αυτοδιοίκηση μοχλός για αποτελεσματικό κράτος πρόνοιας

Το δίκτυο των χιλιάδων προνοιακών δομών που έχουν αναπτυχθεί τα τελευταία χρόνια στους δήμους της χώρας αποτελεί μία από τις βασικές υποδομές που θα κληθούν να αμβλύνουν τις συνέπειες της ύφεσης.

Υπό το πρίσμα λοιπόν των νέων δεδομένων η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλει:

- Στη διαμόρφωση ενός ανθρωπίνου και αποτελεσματικού κράτους πρόνοιας,
- Στην αύξηση της απασχόλησης με τη δημιουργία νέων χιλιάδων θέσεων εργασίας,
- Στον απεγκλωβισμό από το βάρος της φροντίδας μελών της οικογένειας χιλιάδων γυναικών, στην ένταξή τους στην αγορά εργασίας και στην αύξηση του αριθμού όσων συνεισφέρουν στο ασφαλιστικό σύστημα,
- Στη μείωση του κόστους δαπανών των ασφαλιστικών οργανισμών με την παροχή υπηρεσιών πρωτοβάθμιας υγείας από ένα δίκτυο χιλιάδων γιατρών και νοσηλευτικού προσωπικού,

Τριμερής χρηματοδότηση δημοτικών κοινωνικών υπηρεσιών

Η Αυτοδιοίκηση λοιπόν προκειμένου να

εξασφαλιστεί η συνέχιση της παροχής των υπηρεσιών πρόνοιας και κοινωνικής φροντίδας και ταυτόχρονα να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα τους προτείνει να θεσμοθετηθεί η τριμερής χρηματοδότηση των κοινωνικών υπηρεσιών των δήμων με τη συμμετοχή του κράτους, των ασφαλιστικών οργανισμών και πόρων της ίδιας. Από μια πρώτη προσέγγιση υπολογίζεται ότι το όφελος του Δημοσίου και των Ασφαλιστικών Ταμείων από μια τέτοια ρύθμιση θα ξεπεράσει τα 200 εκ. ευρώ.

Η ίδια αναλαμβάνει την εκπόνηση αναλογιστικής μελέτης με βάση τα στοιχεία που συγκεντρωνούνται από τους δήμους της χώρας. Πρώτος στόχος είναι η μετεξέλιξη μιας, τουλάχιστον, δομής προστασίας και φροντίδας ηλικιωμένων ανά Δήμο, σε πιστοποιημένο φορέα πρωτοβάθμιας φροντίδας.

Αντιμετώπιση φτώχειας

Σε ότι αφορά την αντιμετώπιση της φτώχειας, η Αυτοδιοίκηση θεωρεί ότι στις προτεραιότητες πρέπει να είναι η διαμόρφωση ενός ελάχιστου εγγυημένου κοινωνικού εισοδήματος με συνδυασμό παροχών και οικονομικής στήριξης.

Για το μεταναστευτικό τονίζεται η ανάγκη εκπόνησης ολοκληρωμένης μελέτης και εξατομικευμένης αντιμετώπισης των προβλημάτων των μεταναστών σε τοπικό επίπεδο, με δράσεις και μέτρα όπως η εκμάθηση γλώσσας, προνοιακές παροχές, η προώθηση της απασχόλησης κ.α.

ΕΣΠΑ και κοινωνικές δομές

Στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ η Αυτοδιοίκηση προωθεί:

- Επαναδιαπραγμάτευση με το υπουργείο Απασχόλησης για την αύξηση επιχορήγησης στα προγράμματα για τις δομές φύλαξης παιδιών και φροντίδας ηλικιωμένων.
- Προώθηση νομοθετικής ρύθμισης που θα επιτρέπει τη συμμετοχή των ΝΠΔΔ των ΟΤΑ στα νέα προγράμματα για τις «Δομές φύλαξης παιδιών».
- Διασφάλιση της συνέχισης λειτουργίας των προγραμμάτων των Δήμων στα Γραφεία Συμβουλευτικών και Κοινωνικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών και στα Ιατροκοινωνικά Κέντρα Τσιγγάνων.
- Συνέχιση της λειτουργίας του πιλοτικού προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι» με ανανέωση πενταετών προγραμματικών συμβάσεων.
- Η συνέχιση της λειτουργίας των Κέντρων Πρόληψης των Δήμων σε συνεργασία με τον ΟΚΑΝΑ.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ»

Μείωση εκπομπών ρύπων και ενεργειακή αποδοτικότητα υποδομών

Το Επιχειρησιακό πρόγραμμα «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ» είναι αποτέλεσμα της συνεργασίας του Υπουργείου Ανάπτυξης, της ΚΕΔΚΕ και του Ινστιτούτου Τοπικής Αυτοδιοίκησης και αποβλέπει στην ενεργειακή αποδοτικότητα στις υποδομές και λειτουργίες των φορέων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, στη μείωση των εκπομπών ρύπων, την αναβάθμιση των κτιρίων, τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος κ.α.

Ήδη οι δήμοι έχουν κληθεί να καταθέσουν στοιχεία για τις ανάγκες κατανάλωσης και μέσα στον Νοέμβριο αναμένεται να γίνει η προκήρυξη του Προγράμματος.

Κάθε Δήμος, που θα κριθεί επιλέξιμος σύμφωνα με συγκεκριμένα κριτήρια επιλεξιμότητας, θα υποβάλει Σχέδιο Δράσης για υλοποίηση Δράσεων Εξοικονόμησης Ενέργειας. Στο Σχέδιο θα προσδιορίζονται και θα καταγράφονται παρεμβάσεις που θα χρηματοδοτηθούν από το πρόγραμμα «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ». Κάθε Δήμος θα υποβάλει ένα Σχέδιο Δράσης για έναν ή περισσότερους άξονες δράσεων.

Αντικείμενο του Προγράμματος «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ»

Αντικείμενο του Προγράμματος είναι η εφαρμογή δράσεων και αποδεδειγμένων καλών πρακτικών για τη μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης στο αστικό περιβάλλον με έμφαση στον κτιριακό τομέα (δημοτικά κτίρια) και στην αναβάθμιση των κοινόχρηστων χώρων και δευτερευόντως στον τομέα των δημοτικών και ιδιωτικών μεταφορών και στις ενεργοβόρες δημοτικές εγκαταστάσεις μέσω της υλοποίησης τεχνικών παρεμβάσεων και δράσεων ευαισθητοποίησης και κινητοποίησης πολιτών, Τοπικής Αυτοδιοίκησης, εταιρειών και φορέων.

Σε ότι αφορά στα Δημοτικά κτίρια προβλέπονται έργα αναβάθμισης υφιστάμενων κτιρίων (μελέτη, κατασκευή) στο κτιριακό κέλυφος, στις εγκαταστάσεις ΗΜ (θέρμανση / κλιματισμός), στον φωτισμό (τεχνητό και φυσικό), στην εγκατάσταση Συστήματος Ενεργειακής διαχείρισης (Building Energy Management System - BEMS).

Τα αναμενόμενα οφέλη από την εφαρμογή των παραπάνω είναι η εξοικονόμηση ενέργειας και

θέρμανση έως και 40%, και έως 30% για ψύξη ανάλογα και με την επιμέρους παρέμβαση που θα πραγματοποιηθεί.

Σε ότι αφορά στους κοινόχρηστους χώρους το Πρόγραμμα προβλέπει τεχνικά έργα για τον δημοτικό φωτισμό (φωτιστικά, λαμπτήρες και σύστημα διαχείρισης) και για τη βελτίωση του μικροκλίματος σε πεζοδρόμια, πλατείες, περιβάλλοντα χώρο δημοτικών εγκαταστάσεων.

Επιλεγμένες παρεμβάσεις θα γίνουν και στον τομέα των μεταφορών και της αστικής κινητικότητας. Ειδικότερα θα αφορούν περιορισμένες παρεμβάσεις για βελτίωση ενεργειακής απόδοσης και περιβαλλοντικής επίδοσης ήδη κυκλοφορούντων βαρέων οχημάτων του δημοτικού στόλου, ενώ θα εκπονηθούν συγκοινωνιακές μελέτες σε δήμους με υψηλό δείκτη αστικότητας και πυκνότητας.

Όλα τα παραπάνω μέτρα θα συνδυαστούν με σειρά δράσεων για την ενημέρωση των υπευθύνων των Δήμων αλλά και των ίδιων των πολιτών.

Στόχοι του Προγράμματος

Στους στόχους του Προγράμματος είναι: η μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης και του φορτίου αιχμής, η μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και ο περιορισμός της κλιματικής αλλαγής, η αναβάθμιση των συνθηκών διαβίωσης στα κτίρια και στις πόλεις, η δημιουργία ευνοϊκού αστικού περιβάλλοντος και ο περιορισμός του φαινομένου της αστικής θερμικής νησίδας, η στήριξη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των πολιτών για την εφαρμογή μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας, η ευαισθητοποίηση της κοινωνίας στα θέματα της περιβαλλοντικής διαχείρισης και η αλλαγή της καθημερινής συμπεριφοράς, η κινητοποίηση των δυνάμεων της αγοράς και η προώ-

θηση επενδύσεων προς την κατεύθυνση της αειφόρου ανάπτυξης

Δράσεις

Βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας σε υφιστάμενα δημοτικά κτίρια
Αναβάθμιση υπαίθριων αστικών χώρων, ανάπτυξη σχεδίων αστικής κινητικότητας, μελέτες αναβάθμισης των δημοτικών μεταφορών και υποδομών, δράσεις ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης και κινητοποίησης
δράσεις ενίσχυσης εθελοντικών συμφωνιών, δημόσιων συμβάσεων και νέων χρηματοδοτικών σχημάτων.

Δικαιούχοι

Δικαιούχοι του Προγράμματος είναι όλοι οι Δήμοι που έχουν εξασφαλίσει πιστοποίηση διαχειριστικής επάρκειας για την υλοποίηση προγραμμάτων και έργων της Δ' Προγραμματικής Περιόδου 2007-2013.

Στην Α' Φάση του Προγράμματος συμμετέχουν αστικοί Δήμοι με πληθυσμό μεγαλύτερο των 10.000 κατοίκων.

Χρηματοδότηση

Τα σχέδια δράσης του Προγράμματος «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ» συγχρηματοδοτούνται από το ΕΠΑΕ του ΕΣΠΑ κατά 70% και τους επιλέξιμους Δήμους κατά 30% από ίδια συμμετοχή των Δήμων.

Ο συνολικός προϋπολογισμός της Α' Φάσης ανέρχεται στα 100.000.000 ευρώ.

Σε ότι αφορά την ίδια συμμετοχή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης να χρηματοδοτηθεί από τις οριζόντιες δράσεις του «ΘΗΣΕΑ».